

Tyresö Kommun
13581 Tyresö

2015-04-22

Yttrande om "Förslag till ny Översiktsplan 2035" i Tyresö kommun.

Samrådshandlingarna

Villaägarna Haninge Tyresökretsen (Villaägarna) är Tyresös största förening med drygt 2000 anslutna medlemshushåll. Vi har tagit del av planhandlingarna i samrådsskedet med beteckningen "Förslag till ny översiktsplan för Tyresö kommun". Villaägarna har granskat planhandlingarna, och ger här våra synpunkter.

"En översiktsplan ska vara vägledande för kommunens långsiktiga utveckling och ange grunddragen för utveckling och användning av mark och bebyggelse".

Handlingarna som skickats ut till alla hushåll i Tyresö kommun är mycket omfattande och innehåller bra information om dagens Tyresö. Villaägarna har ägnat mycket tid för att ta del av materialet i handlingarna, men konstaterar tyvärr att det finns allvarliga brister vad gäller läsbarheten.

Kartorna är till övervägande del oläsliga eller mycket svårlästa, eftersom de är för små. En del kartor och diagram är dessutom obegripliga, då färger och symboler inte är distinkta och möjliga att skilja från varandra. Vi bedömer också att handlingarna är så omfattande att allmänheten knappast orkar läsa dokumenten. Efter en egen muntlig liten enkät bedömer vi att storleksordningen någon procent av de som fått planhandlingarna har orkat läsa materialet, man har storknat inför omfattningen. Ambitionen att de utskickade handlingarna skall bidra till en bred demokratisk förankring av planprocessen, uppnås därför inte. Efter att vi påpekat bristerna för kommunen har kartorna kommit ut på kommunens hemsida i ett större mer läsbart format.

Målsättningen att handlingarna skall vara förslag till ny översiktsplan i ett samrådsskede, uppfylls inte enligt vår bedömning, eftersom de tre alternativen till framtida utveckling som presenteras i handlingarna inte är tillräckligt konkreta för att kunna betecknas som samrådsförslag till ny översiktsplan. Vi tycker att handlingarna närmast är en ambitiös informations- och idéskrift om Tyresö nu och Tyresö 20 år framåt.

Grafiska sammanfattningar av de tre utvecklingsalternativen, "Sammanhållet", "Stad och land", och "Jämförelsealternativet", presenteras i så kallade "värderosor", som skall bedöma "hållbarheten" av alternativen utifrån flera perspektiv. Värderosorna i planhandlingarna sägs närmast vara en utökad

miljökonsekvensbeskrivning (MKB), där det nollalternativ som skall finnas i en MKB omdöpts till "Jämförelsealternativet".

Hållbarhet har blivit ett modeord från bedömningar som används i ekonomiska, ekologiska och sociala sammanhang, men som tyvärr ofta missbrukas. Hur bedömer man "hållbarheten" i "Kultur och möten", "Trygghet", "Rättvisa och jämlikhet", "Hälsa", "Sysselsättning och näringsliv" och "Boendemiljö"?

Enligt samrådshandlingarna är en miljökonsult med biologkompetens med två medarbetare, som också har miljöprofil i kompetensen, ansvariga för värderosornas bedömningar och kvalitetskontrollen av resultatet. Villaägarna anser att de subjektiva värderingarna i värderosorna gör att de blivit vilseledande, när man värderar och jämför de tre alternativen för kommunens utveckling.

Villaägarna avstår från att svara på webbenkäten, då vi är kritiska till hur frågorna ställs och också frågande inför hur resultatet kommer att användas för det fortsatta planarbetet.

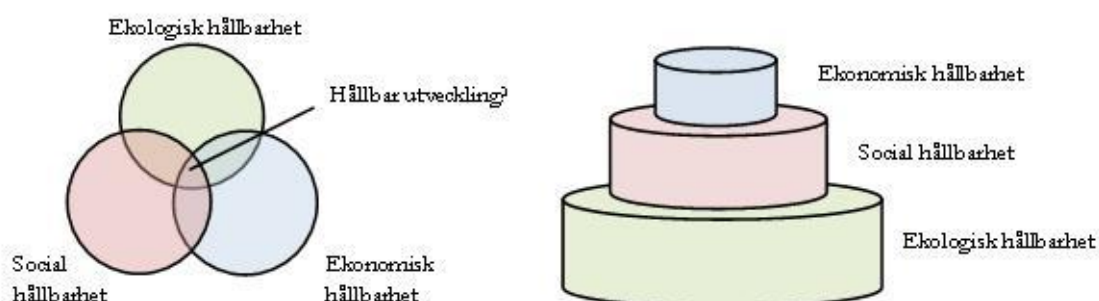

Fig 1. Källa KTH. Två olika sätt att bedöma hållbarhet. Bedömningarna i värderosorna i samrådshandlingarna verkar närmast ha skett som i den högra bilden som ett resultat av att samtliga ansvariga för hållbarhetsbedömningen i värderosorna har en miljöekologisk kompetensprofil. Villaägarna anser att en bedömning enligt den vänstra bilden är att föredra.

Villaägarnas synpunkter på översiktplanen

Fler invånare

Villaägarna anser att en relevant fråga är inte bara var och hur folk skall bo i kommunen, utan också, hur mycket befolkningen bör och kan öka. En befolkningsökning på 20 000 invånare fram till 2035, som nämns i planhandlingarna, är en utveckling som vi starkt ifrågasätter. Erfarenheter från t.ex. Södertälje kommun som haft en liknande befolkningsökning förskräcker. Hög arbetslöshet, stora sociala problem, segregation och extremt hög kriminalitet är resultatet.

Byggande

Det påstås att det finns lite bebyggbar mark för bostäder i kommunen speciellt i centrumnära lägen. Vi tycker att industriområdet vid Vintervägen nära Tyresö centrum borde kunna flyttas för att bereda plats för många centrumnära bostäder med tillgång till bra kollektivtrafik. Skrubbaområdet bör införlivas i Tyresö kommun. Området lämpar sig väl för industriverksamhet.

Villaägarna anser att byggande av bostäder och centrumverksamhet bör ske främst vid Tyresö centrum, Alléplan, Strandtorget och till begränsad del i Trinntorp. Bostäder som är flera våningar högre än närliggande villor skall inte tillåtas när villasamhällen förtätas.

En vision som kommunen har är att antalet invånare som störs av trafikbuller skall minska. I praktiken verkar man dock försöka nå visionen främst genom att man höjer riktvärdena för när man är bullerstörd samt genom att införa undantag från riktvärdena, s.k avstegsfall. Villaägarna anser att när man t.ex. planerar att förtäta genom att bygga bostäder med fasaden några meter från Tyresövägen eller Vendelsövägen blir det gravt bullerstört, alltså helt emot visionen.

Trafikförsörjning

I samrådshandlingarna sjungs generellt cykel- och kollektivtrafikens lov. Privatbilismen beskrivs främst som en miljöbov och trängselskapare. Vi uppskattar att år 2035 kommer merparten av alla bilar som säljs att vara eldrivna, med nära nollutsläpp av koldioxid från fossila källor. Vi bedömer att en stor andel villahushåll år 2035 kommer att ha två bilar, varav minst en är eldriven. I planhandlingarna beskrivs hur man ska begränsa bilanvändningen genom att begränsa parkeringsmöjligheterna och införa andra restriktioner. Det är vi generellt emot.

Villaägarna anser att speciellt arbetsresor skall ske snabbt och tillförlitligt, det duger t.ex. inte att komma för sent till jobbet var och varannan dag beroende på trafikstrul. Infartsparkeringar behöver byggas så att fler kan välja kollektiv transport till sitt arbete. Att cykla är bra för konditionen, och även för folkhälsan, om man inte kör omkull i snömodden eller grussträngen med ett barn i cykelsitsen och två matkassar på styret. Fler invånare i kommunen betyder ökad trafik. Vägarna och övrig infrastruktur måste klara den ökande bil- och busstrafiken. Det räcker inte att bara bygga gång och cykelbanor.

Trafikförsörjningen för Brevikshalvön öster om Strandtorget är ett speciellt problem. Bussarna har svårt att ta sig fram på vintern. SL är väl medveten om problemet men skriver att de kommer att fortsätta att köra med normalstora bussar som har sommardäck och som inte har drivning på tillräckligt många hjulpar för att klara ishala backar. Ett alternativ för att öka framkomligheten och säkerheten är att bygga om vägarna så att SL:s normala bussar kan ta sig fram. Villaägarna bedömer att kostnaderna för en sådan vägombbyggnad skulle bli orealistiskt hög räknat per boende på Brevikshalvön. Villaägarna får intrycket att SL är "sig selv nok". Vi uppmanar kommunen att med kraft driva frågan om robustare bussar anpassade för Brevikshalvön.

Vi efterlyser bättre vägförbindelser och kollektivtrafik mot Älta och Sickla (väg 260). När Österleden kommer på plats kan man ta sig vidare norrut och mot Värmdö utan att behöva belasta Nynäsvägen och Essingeleden. Om inte Österleden byggs snart bedömer vi att Nynäsvägen kommer att bli en trafikpropp med svåra framkomlighetsproblem även för kollektivtrafiken.

Ekonomi i olika transportslag tycker vi behöver belysas. Det är inte billigt att åka kollektivt. Kostnaden för ett månadskort med SL i Tyresö är ca 800 kr för en person. För tre personer i ett hushåll blir summan 2400 kr per månad vilket är ungefär samma kostnad som för att använda en liten bil. Den verkliga kostnaden för tre personer att åka kollektivt är egentligen ca 5000 kr per månad eftersom SL:s trafik är skattesubventionerad till ca 50 %. Bilägarna betalar 10-15 kr per mil i skatter som räcker för att finansiera all vägbyggnad och allt vägunderhåll i Sverige.

Tunnelbana från Tyresö centrum mot Stockholm tror vi inte alls på. Busstransporter har flera fördelar genom sin flexibilitet, ekonomi och robusthet. Framtidens bussar kommer troligen att vara helt eldrivna eller av s.k. hybridtyp d.v.s. de har både en förbränningsmotor och en elektrisk motor driven av ett batteri och t.ex. strömavtagare liknande de gamla elektriska "trådbussarna".

Skärgård och vatten

Tyresö definierar sig själv som skärgårdskommun, men saknar en kommersiell marina som kan ge service till båtägare. En sådan marina tycker vi att det skall beredas plats för.

Vattenkvalitén är ett problem i Kalvfjärden som tillförs för mycket näringsämnen och andra föroreningar. Erstaviken har bra vattenkvalité bortsett från tillfällena när Nacka kommun dumpar stora mängder avloppsvattnen från sitt kommunala avlopp orenat direkt ut i viken. Näringsämnena och föroreningarna i Kalvfjärden kommer huvudsakligen från Tyresån som mynnar i fjärden. Att minska de skadliga utsläppen från Tyresån bör prioriteras för att ordentligt förbättra Kalvfjärdens vattenkvalité.

Villaägarna Haninge-Tyresökretsen

Enligt uppdrag

Gert Bjarnholt

Sören Mattson

Christer Holmberg

e-post: gertbjarnholt@hotmail.com

Tel: 070-7502322